

Sayı : 2012/198
Konu : Kişisel Koruyucu Donanımlar Iık.

16 03 2012

ODALARA 11 SAYILI GENELGE

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından gönderilen 06.02.2012 tarih ve 1585 sayılı yazı ile söz konusu Bakanlık tarafından hazırlanan “Kişisel Koruyucu Donanımlar” konulu bilgi notu genelgemiz ekindedir.

Bahse konu yazıda, kişisel koruyucu donanımların, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından mevzuata uygunluk ve güvenlik yönünden denetimlerinin yapıldığı; piyasada yer alan işyerlerinde kullanılan satışı, ithalatı ve imalatı yapılan donanımların “güvenli” olması gerektiği belirtilmektedir. Söz konusu yazıda ayrıca, çalışanların ve üreticilerin korunması ile iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesine hizmet eden piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarında ilgili tarafların desteğine ihtiyaç duyulduğu ifade edilmektedir.

Bu itibarla; bilgilerinizi ve Odanıza bağlı tüm esnaf ve sanatkarlarımıza duyurulması hususunda gereğini rica ederiz.

Oktay ALBAYRAK
Genel Sekreter

Hasan ALIŞAN
Başkan

EK:
KKD Bilgi Notu (2 Sayfa)

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLAR VE PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ BİLGİ NOTU

Ülkemizin üyesi olduğu "Gümrük Birliği": ürün güvenliği, piyasa gözetimi ve denetimi gibi kavramları da beraberinde getirmiştir. Gümrük Birliği, Avrupa Birliği'ne üye ülkeler arasında malların teknik engellere takılmadan dolaşımını sağlamakta, serbest dolaşımında bulunan ürünlerin insan sağlığı ve çevreye zarar vermeyecek şekilde güvenli olmasını zorunlu kılmaktadır.

Gümrük Birliği üyeliği kapsamında ürün güvenliğine ilişkin çerçeve, 4703 sayılı Kanun ile çizilmiştir. Bu Kanunun bir gereği olarak Türkiye'de bulunan üreticiler, piyasaya sadece güvenli ürünleri arz etmek zorundadır. Piyasada yer alan ürünlerin ilgili yasal düzenlemelere uygun üretilip üretilmediğinin ve güvenli olup olmadığının kontrolü yetkili kuruluşlar tarafından yapılmaktadır. Bu faaliyetlere Avrupa Birliği'nde olduğu gibi "piyasa gözetimi ve denetimi" denilmektedir. Asansörler, makineler, gaz yakan cihazlar, oyuncaklar, yapı malzemeleri, kişisel koruyucu donanımlar vb. ürünler, piyasa gözetimi ve denetimine tabi olan ürünlerdir.

Kişisel koruyucu donanımlar (KKD): baret, iş güvenliği ayakkabısı, gaz-toz maskesi, yüksekte düşmeye karşı koruyucu emniyet kemeri, iş eldiveni, iş güvenliği gözlüğü gibi çalışanların mesleki risklere karşı korunmak amacıyla kullandığı ürünlerdir. KKD'lerin karşılaması gereken asgari sağlık ve güvenlik gerekleri ile üreticilerin belgelendirme işlemlerini nasıl yapacağı 2006 yılında yayımlanan KKD Yönetmeliği'nde yer almaktadır. Yönetmeliğe uygun üretilmiş bir KKD, güvenli kabul edilir. Bu uygunluk ürün üzerine iliştilen CE işareti ile gösterilir.

Kişisel koruyucu donanımların kullanımı, iş kazaları ve meslek hastalıklarının önüne geçilmesi için işyerlerinde yaygın olarak uygulanan bir iş sağlığı ve güvenliği tedbiridir. Bu ürünler teknik düzenlemelerine uygunsa doğru kullanıldığında tam koruma sağlarlar. Kişisel koruyucu donanımların güvenlik ve sağlık amacıyla kullanılması, bu ürünlerin güvenli ürün olmasının önemini daha da artırmaktadır.

KKD'ler ile ilgili teknik düzenlemelerin hazırlanması ve piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin yapılması konularında yetkili kuruluş Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'dır. Bakanlık bünyesinde bu görev, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü (İSGGM) tarafından yürütülmektedir. Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri kapsamında, satış noktalarında yapılan denetimlerle piyasa kontrol edilmekte, güvensiz ürünlerin satışı yasaklanmakta, ürünlerin teknik mevzuata uygun hale getirilmesi için üreticilerle görüşülmekte, bilgilendirme yapılmakta ve uygunsuz ürünün piyasaya arzının devam ettiğinin tespiti halinde ürünlerin toplatılması, idari para cezası gibi cezai yaptırımlar uygulanmaktadır.

Ülkemizde üretilerek piyasaya arz edilen, işyerlerinde kullanılan, diğer ülkelerden ithal edilen ve Gümrük Birliği'ne üye ülkelere ihraç edilen tüm kişisel koruyucu donanımların CE işareti taşıması ve kullanım kılavuzu bulunması zorunludur. Kullanım kılavuzu, mutlaka ürünün satıldığı ülkenin dilinde olmalıdır. KKD'lerin CE işareti taşıması, ürünün güvenli ve mevzuata uygun olduğu; ayrıca uygun kullanıldığında tam koruma sağlayacağı anlamına gelmektedir.

Pazar payı 2015 itibariyle Dünya'da 33 milyar dolar olması beklenen KKD sektörünün aktörleri olan üreticilerin, ithalatçıların ve dağıtıcıların Ürün güvenliği kapsamında çeşitli

sorumlulukları bulunmaktadır. Üreticiler, ürettikleri ürünlerin ilgili mevzuata uygunluğundan ve güvenli olmasından sorumludurlar. Üreticinin yurt dışında bulunması halinde yetkili ithalatçı, üretici olarak kabul edilmektedir. Üretici, ürünün teknik mevzuata uygunluğunu, ürünle ilgili teknik dosyayı oluşturup uyumlaştırılmış standartlarda belirlenen testleri gerçekleştirerek sağlayabilmektedir. Birçok KKD için mevzuata uygunluğun "Onaylanmış Kuruluş" adı verilen test kuruluşlarına değerlendirilmesi ve AT Tip İnceleme belgesi verilmesi gerekmektedir. Üretici, belgelendirme işleminin ardından uygunluk beyanı düzenleyerek ürününe CE işareti iliştiirmelidir.

Ürün tedarik zincirinde yer alan ve sadece satışı gerçekleştiren dağıtıcıların ise güvenli olmadığını bildikleri ürünü, özellikle CE işareti ve kullanım kılavuzu olmayan ürünleri satmaları yasaktır. Denetimlerde bir dağıtıcıda güvensiz KKD tespit edilmesi durumunda dağıtıcının ürünün üreticisini veya malı tedarik ettiği kişinin kimliğini Bakanlığımıza bildirmesi gerekmektedir. Bu bilgiyi üç işgünü içerisinde sağlayamayan dağıtıcı, üretici olarak kabul edilmekte ve üreticinin sorumluluklarını üstlenmiş sayılmaktadır.

Kişisel koruyucu donanımlar konusunda üretici, ithalatçı ve dağıtıcıların sorumlulukları kadar İş Kanunu'nun 77. maddesi kapsamında bu ürünleri kullanan çalışanlar ile çalışanlara sağlayan işverenlerin de sorumlulukları bulunmaktadır. İşveren, işyerinde risk değerlendirmesini yapmalı, risklerin kaynağında kontrolüne kontrol edilemeyen riskler için toplu korunma önlemlerinin alınmasına öncelik vermelidir. Alınan önlemlere rağmen gereken ya da istenen düzeyde korunma sağlanamadığında, kişisel koruyucu donanımlar kullanırlmalıdır.

İşveren, işyerinde çalışanlara gerekli KKD'leri sağlamalı, sağladığı tüm kişisel koruyucu donanımların güvenli olduğundan, CE işareti ve kullanım kılavuzu taşıdığından, kullanacak kişiye, yapılan işe ve riskin düzeyine uygun olduğundan emin olmalıdır. Çalışanlara KKD kullanımı ile ilgili eğitimleri ücretsiz sağlamalı, kullanım ömrü dolan KKD'leri yenileri ile değiştirmelidir.

KKD'lerin teknik düzenlemesine uygun şekilde olması, CE işareti ve kullanım kılavuzunu bulundurmaması, hem çalışanların güvenli bir ortamda çalışma haklarının korunması açısından hem de KKD üreten, ithal eden, satışı gerçekleştiren ve tedarik zincirinde yer alan diğer firmalar arasında haksız rekabetin önlenmesi açısından önem taşımaktadır. Güvenli ürün, hem üreticiyi hem kullanan çalışanı korur.

İster üretici, ister satıcı, ister kullanıcı olun, KKD'lerin güvenli olup olmadığı ile ilgili, herhangi bir şüpheye düştüğünüzde, yetkili kurum olan Bakanlığımıza, www.isggn.gov.tr ve <http://kkd.isggn.gov.tr> adreslerinde yayımlanan şikayet/ihbar formunu doldurarak ya da Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi Alo 170 numaralı telefonu arayarak bildirimde bulunabilirsiniz. Bildirimleriniz, güvenli ürün imal eden üreticilerin haksız rekabete uğramalarını önleyecek; sağlıklarını, kimi durumlarda canlarını, kişisel koruyucu donanımlara emanet eden çalışanların korunmasına katkı sağlayacaktır.

Çalışanlarımıza daha sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı, işletmelerimize eşit rekabet koşullarına sahip bir piyasa sunmak için güvenli ürün kullanımını destekleyelim.